

Tim MMF-a postigao dogovor na nivou tima sa Srbijom o trećoj reviziji u okviru Instrumenta za koordinaciju politike i zahtevu za stand-by aranžman

ODMAH OBJAVITI

Saopštenja za štampu na kraju posete sadrže izjave timova MMF-a sa preliminarnim nalazima nakon posete zemlji. Stavovi iskazani u ovom saopštenju su stavovi tima MMF-a i ne moraju nužno predstavljati stavove Izvršnog odbora MMF-a. Na osnovu preliminarnih nalaza ove misije, tim MMF-a će pripremiti izveštaj koji će, zavisno od odobrenja rukovodstva, biti predstavljen Izvršnom odboru MMF-a radi razmatranja i odlučivanja.

- *Srpske vlasti i tim MMF-a postigli su sporazum na nivou tima o trećoj reviziji u okviru instrumenta za koordinaciju politike (PCI) i 24-mesečnom stand-by aranžmanu (SBA). Sporazum treba da odobri Izvršni odbor MMF-a i očekuje se da će ga Odbor razmatrati u decembru 2022. godine.*
- *Predloženi stand-by aranžman će pomoći u rešavanju novonastalih potreba Srbije za spoljnim i fiskalnim finansiranjem, imajući u vidu izazove u globalnom ekonomskom okruženju, i podržaće makroekonomsku politiku vlasti i aktivnosti na realizaciji strukturnih reformi, s fokusom na energetsom sektoru.*
- *Stand-by aranžman će zameniti postojeći instrument PCI i nadovezati se na reformski program u okviru instrumenta PCI uz odgovarajuće modifikacije zbog nedavnih izazova u pogledu politike.*

Vašington, DC - 2. novembar 2022: Tim Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), koji je predvodio Jan Kes Martejn, održao je sastanke uživo sa vlastima Srbije u periodu od 20. oktobra do 2. novembra 2022. godine radi razgovora o rezultatima u okviru instrumenta PCI i zahtevu vlasti za stand-by aranžman. Na kraju posete, g. Martejn je izdao sledeće saopštenje:

„Sa zadovoljstvom objavljujem da su tim MMF-a i srpske vlasti postigli sporazum na nivou tima o 24-mesečnom stand-by aranžmanu (SBA) u okviru kojeg je na raspolaganju 1,9 milijardi SDR, što odgovara iznosu od oko 2,4 milijarde evra. Ovaj aranžman bi pomogao u rešavanju novonastalih potreba za eksternim i fiskalnim finansiranjem, imajući u vidu izazove u globalnom ekonomskom okruženju, i podržao makroekonomske politike i aktivnosti vlasti na realizaciji strukturnih reformi, s fokusom na energetsom sektoru. Vlasti nameravaju da koriste sredstva koja će biti dostupna tokom prvog dela aranžmana i da preostali iznos tretiraju kao sredstva obezbeđena iz predostrožnosti. Sporazum treba da odobri Izvršni odbor MMF-a, i očekuje se da će ga Odbor razmatrati u decembru 2022. godine. Stand-by aranžman bi zamenio postojeći instrument PCI i nadovezao se na reformski program u okviru instrumenta PCI, uz odgovarajuće modifikacije zbog nedavnih izazova u pogledu politike

„Posle snažnog oporavka nakon pandemije, Srbija se sada suočava s negativnim uticajima nepovoljnog globalnog i regionalnog okruženja, uključujući rat koji Rusija vodi u Ukrajini.

Očekuje se da će se rast BDP-a u 2022. godini usporiti na oko 2,5 procenata zbog slabije eksterne tražnje trgovinskih partnera iz EU, uz više cene energije, poremećaje u lancima snabdevanja, kao i nedavnu sušu, i na 2,25 procenata u 2023. godini. Uglavnom zbog rasta cena hrane i globalnih cena energenata, očekuje se da će ukupna inflacija u proseku iznositi oko 12 procenata u 2022. godini. Očekivanja su da će usporiti u 2023. godini i vratiti se u ciljani raspon Narodne banke Srbije u 2024. godini. Predviđa se da bi znatno veći troškovi uvoza energije, uz nižu domaću proizvodnju električne energije, kao i slabljenje eksterne tražnje mogli da utiču na povećanje deficita bilansa tekućih transakcija na oko 9 procenata BDP-a, kako u 2022. tako i u 2023. godini. Uprkos nepovoljnom globalnom okruženju, očuvana je stabilnost finansijskog sektora i devizni kurs je ostao stabilan.

„Očekuje se da fiskalni deficit u 2022. godini premaši prvobitnu budžetsku projekciju. U naplati javnih prihoda se beleže dobri rezultati, ali gubici državnih preduzeća u oblasti energetike u uslovima aktuelne energetske krize dovode do znatnih fiskalnih troškova. Vlasti su takođe sprovele dodatne mere u oblasti rashoda kako bi ublažile uticaj snažnih udara na troškove života stanovništva.

„Izuzetna neizvesnost vlada kada se radi o kratkoročnim prognozama, i rizici po projekciju su uglavnom negativni. Ipak, ekonomija Srbije ima svoje prednosti koje će joj pomoći da se suoči s tim rizicima, uključujući adekvatne devizne rezerve, umerene nivoe spoljnog i javnog duga, dobro kapitalizovani i likvidni bankarski sistem, kao i iskustvo u pružanju pravovremenih odgovora politike na različite šokove. Stand-by aranžman bi obezbedio dodatnu rezervu, dok vlasti prilagođavaju politike i sprovode reforme kako bi se pozabavile trenutnim izazovima i unapredile rezultate i otpornost ekonomije.

„Kombinacija makroekonomskih politika treba da bude čvrsta kako bi se obuzdala visoka inflacija i podržala stabilnost deviznog kursa. Mada je visoku inflaciju izazvao porast cena hrane i globalnih cena energije, tekuće pooštavanje monetarne politike je od presudnog značaja da bi se obezbedilo da inflacija ne postane ukorenjena.

„Važno je da fiskalna konsolidacija podržava monetarnu politiku. U skladu s tim, tim MMF-a se složio s vlastima o smanjenju ukupnog fiskalnog deficita u 2023. godini. Povećanja plata u javnom sektoru treba da budu ograničena, a strukturna povećanja penzija bazirana na formuli indeksacije u skladu s novim fiskalnim pravilom. U budžetu će se zadržati visoki kapitalni rashodi kako bi se izlazilo u susret velikim potrebama Srbije u pogledu infrastrukture. Usvajanje budžeta s deficitom i primarnim troškovima u skladu sa tim bilo bi preduslov za odobrenje zahteva za stand-by aranžman.

„Opšte uzev, javne finansije Srbije treba da se unaprede kroz tekuće reforme upravljanja javnim finansijama. Predstojeće usvajanje novog fiskalnog pravila pomoći će da se učvrsti fiskalna konsolidacija i povrate fiskalne rezerve u periodu nakon programa sa MMF-om. Program takođe uključuje reforme u cilju unapređenja srednjoročnog budžetiranja, upravljanja fiskalnim rizicima i javnim ulaganjima, kao i podrške kontroli troškova zarada.

„Uočene slabosti u energetskom sektoru Srbije zahtevaju dodatne reforme kako bi se obezbedila energetska bezbednost, energetski sektor postavio na zdrave finansijske osnove i promovisalo očuvanje energije. Ispunjavanje ovih ciljeva zahtevaće dodatno prilagođavanje cena energije prema potrebi, a ciljanu podršku ugroženim domaćinstvima treba proširiti.

„Biće jednako važno restrukturirati energetski sektor, poboljšati planiranje proizvodnje i ulaganja, i ojačati finansijski nadzor i upravljanje u državnim preduzećima u oblasti energetike.

„Pozdravljamo posvećenost vlasti realizaciji preostalih potrebnih reformi putem dalje modernizacije poreske administracije, unapređenja socijalne zaštite i sprovođenja nove strategije razvoja tržišta kapitala. U skladu s preostalim obavezama iz programa u okviru instrumenta PCI, vlasti Srbije treba da usvoje novi zakon kojim bi se ojačalo upravljanje državnim preduzećima i dovršila transformacija Elektroprivrede Srbije (EPS) u akcionarsko društvo.

„Tim MMF-a se zahvaljuje svim kolegama na otvorenim i konstruktivnim razgovorima i tesnoj saradnji.“